

Za PROČ MÍŇ? stojí Díky, že můžem. Před jednáním Sněmovny se ptá, co změna financování ČT a ČRo přinese lidem

Prahu a další česká města přes víkend zaplavily bannery s otázkou „PROČ MÍŇ?“. Na více než 40 místech se ptají, proč by mělo být míň večerníčků, sportovních přenosů, rozhovorů, regionálního zpravodajství nebo dalšího obsahu České televize a Českého rozhlasu. Teď kampaň vstupuje do další fáze: od pátku 4. září se její vizuály objeví na 123 CLV obrazovkách po Praze i na plakátech ve výlohách, přidávají se desítky známých osobností a poprvé se odhaluje také její iniciátor – spolek Díky, že můžem. Kampaň vrcholí jen několik dní předtím, než má Poslanecká sněmovna začít projednávat vládní návrh nového financování ČT a ČRo.

Vládní návrh počítá s tím, že Česká televize a Český rozhlas přestanou být financovány z televizních a rozhlasových poplatků a nově budou dostávat peníze ze státního rozpočtu. Pro Českou televizi stanovuje 5,74 miliardy korun ročně a pro Český rozhlas 2,065 miliardy. Oproti letošnímu plánovanému výběru z poplatků jde přibližně o miliardu korun méně pro ČT a o 400 milionů méně pro ČRo.

Návrh je ve Sněmovně veden jako sněmovní tisk 231 a jeho projednání je navrženo na schůzi začínající v úterý 8. září.

Přes víkend více než 40 bannerů, od pátku 123 obrazovek

První vlna kampaně odstartovala o víkendu na více než 40 místech v Praze a dalších českých městech. Bannery s výraznou černožlutou páskou a otázkou „PROČ MÍŇ?“ se objevily například na pražské Náplavce, v ulici Milady Horákové, na Strahově, u Pražského metronomu nebo na Hudební a Divadelní fakultě JAMU v Brně.

Míň večerníčků. Míň sportovních přenosů. Míň rozhovorů. Míň regionálního zpravodajství. Jednotlivé vizuály převádějí debatu o financování veřejnoprávních médií z legislativních modelů a rozpočtových tabulek k otázce, co by změna financování mohla znamenat pro služby a obsah, které lidé každý den sledují, poslouchají a využívají.

Do akce se zapojily také kulturní a vzdělávací instituce. V kinech Světozor, Přítomnost, Bio Oko a dalších se otázka „PROČ MÍŇ?“ objevuje před začátkem promítání. Od pátku 4. září k nim přibude 123 CLV obrazovek po celé Praze. Vizuál kampaně se objeví také v prostoru před obrazovkami Magistrátu hlavního města Prahy. Díky možnosti stáhnout si vlastní plakát se vizuály postupně objevují i na dalších místech po celé republice – ve výlohách, kavárnách, školách, kancelářích i na veřejných a soukromých budovách.

Za kampaní stojí Díky, že můžem

S další fází kampaně se poprvé odhaluje také její iniciátor. Za projektem PROČ MÍŇ? stojí spolek Díky, že můžem, který se tématu médií veřejné služby věnuje dlouhodobě. V minulosti

spustil dvě výzvy Podpoř podpisem, do kterých se zapojilo přes 100 000 lidí a 300 organizací a institucí.

Tentokrát ale organizace volí jinou cestu. Místo další debaty o modelech financování chce téma přiblížit i lidem, kteří mediální politiku běžně nesledují. Otázku proto staví na tom, co lidé z České televize a Českého rozhlasu skutečně znají a využívají: sportu, pohádkách, české tvorbě, rozhovorech, dokumentech nebo regionálním vysílání.

„O způsobu financování veřejnoprávních médií se vedou odborné debaty dlouho. Jenže většina lidí se ráno neprobudí s otázkou, jaký model financování České televize je nejlepší. Zajímá je, jestli se večer podívají na svůj oblíbený pořad, jestli uvidí olympiádu nebo jestli jejich děti budou mít Děčko. Proto jsme chtěli celou debatu přeložit do jednoduché otázky: pokud má být peněz míň, co to bude znamenat pro to, co máme rádi? A proč nám má být vlastně jedno, že toho může být míň?“ říká Bára Stárek, ředitelka spolku Díky, že můžem.

Z billboardů do rukou lidí

Odhalením iniciátora kampaň nekončí. Naopak vstupuje do své hlavní veřejné fáze. Z více než čtyřiceti velkoformátových bannerů se má otázka PROČ MÍŇ? postupně dostat do výloh, kaváren, škol, kulturních institucí, kanceláří i dalších míst po celé republice.

Přes web procmin.cz mohou lidé říct, o co z vysílání ČT a ČRo sami nechtějí přijít, vytvořit si vlastní grafiku, stáhnout a vytisknout plakát nebo kampani nabídnout vlastní prostor. Díky, že můžem zároveň spolupracuje s desítkami organizací a institucí, kterým připravuje materiály na míru a pomáhá s jejich výrobou a umístěním.

„Bannery otázku ‚PROČ MÍŇ?‘ přinesly do ulic. Ted’ chceme, aby si ji lidé vzali za svou. Neříkáme jim, co si mají myslet. Chceme, aby se sami začali ptát, co pro ně tahle změna může znamenat a aby se na to následně ptali i těch, kteří o ní rozhodují,“ dodává Bára Stárek.

Do projektu se už zapojily více než dvě stovky lidí. Mezi nejčastějšími odpověďmi se objevují české pohádky, dokumenty nebo regionální a nezávislé zpravodajství.

Ke kampani se přidávají novináři, herci i influenceři

Ke kampani se na sociálních sítích připojují také desítky známých osobností. Mezi nimi jsou ilustrátorka Eliška Soffer Podzimek, novinář Filip Titlbach, spisovatelka Markéta Lukášková, herci František Beleš, Jan Komínek a Josef Trojan, herečka Kristýna Kohoutová, zpěvačka Jitka Boho a digitální tvůrci a tvůrkyně Jiří Hilgart, Vladimíra Duchoňová, Milan Dobrovolný, Petr Jirsa z České stopy, Adam a Dorota Rundus nebo Karolína Fourová.

Jedním z nich je novinář Filip Titlbach, který své zapojení spojuje především s nezávislostí médií veřejné služby. *„Nezávislost veřejnoprávních médií je jednou z podmínek fungování svobodné společnosti. Média musí být schopná pracovat bez politického nebo ekonomického tlaku a kriticky informovat i o těch, kteří mají politickou moc. Právě proto by o jejich fungování neměla rozhodovat moc, kterou mají kontrolovat,“* říká Filip Titlbach.

Nejde jen o to, kolik. Jde i o to, kdo rozhoduje

Díky, že můžem upozorňuje také na to, že debata o financování ČT a ČRo není pouze otázkou konkrétní výše jejich rozpočtů. Vládní návrh mění samotný princip financování: místo poplatků mají obě instituce získávat hlavní část prostředků ze státního rozpočtu.

Podle iniciativy je proto potřeba současně vést debatu o efektivitě a budoucí podobě veřejné služby i o tom, jak zajistit dlouhodobou stabilitu a nezávislost institucí, které mají mimo jiné kontrolovat politickou moc.

Otázka „PROČ MÍŇ?“ se tak netýká jen toho, kolik peněz budou mít Česká televize a Český rozhlas k dispozici. Ptá se také, co změna způsobu jejich financování může znamenat pro obsah, veřejnou službu a nezávislost obou institucí.

Proč míň naší televize a rozhlasu?

Českou televizi a Český rozhlas čeká velká změna financování. Místo poplatků mají být nově placené ze státního rozpočtu, což znamená méně jistoty a větší závislost na politickém rozhodování. Proto se ptáme, co to může znamenat pro večerníčky, sportovní přenosy, českou tvorbu, rozhovory, dokumenty nebo regionální zpravodajství. Neříkáme lidem, co si mají myslet. Chceme, aby se sami začali ptát: **Proč míň?**

Díky, že můžem je neziskovka plná studentů a mladých lidí, kterým není lhostejný okolní svět. Chceme společnost spojovat, vzdělávat a podněcovat v ní chuť aktivně se na naší budoucnosti podílet. Postupně se z nás stala organizace, která nejen slaví svobodu v centru Prahy, ale stojí za spoustou celoročních projektů, které sahají do všech regionů.

Svoboda a demokracie jsou totiž radost, ale taky zodpovědnost. Nechceme poukazovat pouze na to, co nás ve společnosti trápí, ale vyzdvihnout také to, co nás spojuje.

Díky, že můžem! A díky, že nás v tom podporujete.

WEB:

procmin.cz

KONTAKT PRO MÉDIA Pavla Umlaufová, pavla.umlaufova@piaristi.cz, +420 723 901 326